

Evlilik ile İlgili Türkiye’de Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Research on Marriage in Turkey

Sayfa | 1657

Tolga SOYLU , Uzman Psikolojik Danışman, MEB, tsoylu@ankara.edu.tr

Geliş tarihi - Received: 11 Aralık 2024
Kabul tarihi - Accepted: 6 Nisan 2025
Yayın tarihi - Published: 28 April 2025

Öz. Bu araştırmanın amacı 1982-2024 yılları arasında Türkiye’de yayımlanan "evlilik" konusundaki Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan yayınların bibliyometrik yöntemle analiz edilmesidir. Araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi VOSviewer programı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, yayın sayılarının 2001 yılından itibaren belirgin bir artış gösterdiğini ve 2021-2024 döneminde en yüksek seviyeye ulaştığını ortaya koymuştur. Atıf analizleri en çok atıf alan derginin *International Journal of Social Psychiatry* olduğunu, Türkiye merkezli en çok atıf alan derginin ise *Türk Psikiyatri Dergisi* olduğunu göstermektedir. En fazla atıf alan yazarların Şükriye Bayrak Özdin ve Selçuk Özdin, en çok atıf alan kurumun ise Hacettepe Üniversitesi olduğu belirlenmiştir. En yüksek atıf alan çalışmanın ise COVID-19 pandemisi sırasında depresyon, anksiyete ve sağlık anksiyetesi düzeylerini inceleyen bir araştırma olduğu tespit edilmiştir. Kurumlar arası iş birliği analizinde İstanbul, Hacettepe ve Ankara Üniversitelerinin iş birliği ağında merkezi bir konumda olduğu bulunmuştur. Ayrıca yazarlar arasındaki atıf ve iş birliği ilişkilerini yansıtan dört farklı küme belirlenmiştir. Anahtar kelime analizi ise Türkiye bağlamında yürütülen araştırmaların aile ilişkileri, ruh sağlığı, kadın sağlığı ve pandeminin etkileri gibi temalar etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgular doğrultusunda çeşitli çıkarımlarda bulunulmuş ve araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, WoS, Bibliyometrik analiz, Türkiye.

Abstract. The aim of this research is to analyze the publications in the Web of Science (WoS) database on the subject of “marriage” published in Turkey between 1982 and 2024 using the bibliometric method. The bibliometric analysis method was used in the research. Data analysis was carried out using the VOSviewer program. The research findings revealed that the number of publications has significantly increased since 2001 and reached its highest level in 2021-2024. Citation analysis shows that the most cited journal is the International Journal of Social Psychiatry, and the most cited journal based in Turkey is the Turkish Journal of Psychiatry. The most cited authors were Şükriye Bayrak Özdin and Selçuk Özdin, and the most cited institution was Hacettepe University. The most highly cited research was a research examining the levels of depression, anxiety, and health anxiety during the COVID-19 pandemic. The inter-institutional collaboration analysis found that İstanbul, Hacettepe and Ankara Universities are in a central position in the collaboration network. In addition, four different clusters reflecting the citation and collaboration relationships between authors were identified. Keyword analysis reveals that research conducted in the Turkish context is shaped around themes such as family relationships, mental health, women's health, and the effects of the pandemic. Various inferences were made in line with these findings, and recommendations were presented to researchers.

Keywords: Marriage, WoS, Bibliometric analysis, Turkey.

Extended Abstract

Introduction. Marriage has been recognized as the foundation of human relations and has played an important role in establishing family relationships and raising future generations (Larson ve Holman, 1994). Cüceloğlu (2017) defines marriage as the coming together of two individuals of the opposite sex in sociological, economic and psychological dimensions within the framework of their unique lives. The main tasks of marriage include assuming joint responsibility, resolving conflicts effectively and adapting to new family members (Canel, 2007). Marriage is a source of social support for most couples by increasing the individual's personality development and subjective happiness and supporting mental health, life satisfaction, job success and social interaction, while also playing a protective role against psychological and physiological diseases (Glenn, 1991; Hatami, Habi ve Akbari, 2009). Due to the importance of marriage, studies on marriage including various variables have been conducted in Turkey and worldwide. Although there are multiple studies on marriage in Turkey, no comprehensive research addresses the studies in this field with a bibliometric approach. This research aims to analyze the studies on “marriage” in Turkey between 1982 and 2024 using the bibliometric method through publications in the Web of Science (WoS) database.

Method. In this research, the studies published in the WoS database between 1982 and 2024 in SSCI, SCI-Expanded, ESCI and A&HCI indexes originating from Turkey on the subject of marriage were analyzed by bibliometric analysis method. During the data collection process, the keywords “marriage,” “marital” and “married” were used to search the “Topic” section of WoS, and the results were limited to the region of Turkey and the specified years. Only articles, early view articles and review articles were included in the analysis. The data obtained were downloaded in .txt format and citation analysis, co-author analysis, co-citation analysis and keyword analysis were performed using VOSviewer software.

Results. Publications on marriage in Turkey in the Web of Science database have increased since 2001 and peaked in 2021-2024. Journals that publish fewer articles, such as the *International Journal of Social Psychiatry*, are highly cited, while journals that publish more articles, such as the *Anatolian Journal of Psychiatry*, show lower citation numbers. Özdin and Bayrak Özdin (2020) received high citations with a single article, while Emre Selçuk's multiple articles received low citations. Hacettepe University was the institution that published the most articles, while METU and Sabancı University achieved high citations with fewer articles. Collaboration networks between authors were identified as red clusters with strong connections and yellow clusters with limited interactions. Keyword analysis revealed that the research primarily focused on topics such as depression, anxiety and marriage.

Discussion and Conclusion. The aim of this research is to examine international scientific studies on marriage conducted in Turkey and published in the Web of Science (WoS) database using the bibliometric method and to evaluate the results obtained. According to the results of the research, there has been a significant increase in the number of publications on marriage since 2001 and this increase has reached its peak in the 2021-2024 period. This increase can be attributed to various structural and socio-cultural factors such as the digitalization of scientific knowledge, the number of universities, and the increase in academic productivity. In addition, the impact of the COVID-19

pandemic on marriage dynamics may have led to an increase in interest in this field. The most cited journals, such as the International Journal of Social Psychiatry, receive high citations despite publishing fewer articles, which shows that the number of published articles alone does not determine citation performance. Similarly, while the Turkish Journal of Psychiatry is the most cited journal among Turkey-based journals, the lower citation counts of journals with more published articles, such as the Anatolian Journal of Psychiatry, reveal that more than the number of articles alone is needed to measure quality. Some authors, such as Özdin and Bayrak Özdin (2020), demonstrate the impact of an original and socially important research by receiving high citations with a single article. In addition, international collaborations with researchers abroad have increased the recognition of Turkey-based research. Inter-institutional collaboration networks show that geographical proximity significantly affects academic partnerships. Istanbul University played a central role in the collaboration network, while Hacettepe and Ankara Universities also showed strong connections. Geographic proximity allowed for greater cooperation between universities in the Anatolian and Eastern Anatolian regions. Four different clusters were identified reflecting the citation and collaboration relationships among authors. Keyword analysis revealed that the research primarily focused on the Turkish context and addressed fundamental psychological and social issues such as depression, anxiety, quality of life, and marriage. These findings emphasize that the research progresses in a multidisciplinary and complementary structure, and that originality, timeliness, and the quality of the journal in which it is published play a critical role in increasing academic impact.

Giriş

Evlilik M.Ö. 2000’li yıllardan günümüze kadar değişip gelişmesine rağmen temel özelliklerini koruyarak süregelen, vazgeçilmez bir kültürel olgu olarak değerlendirilmektedir (Yıldırım, 1993). Nitekim evlilik insan ilişkilerinin temeli olarak kabul edilmiş ve aile ilişkilerinin kurulmasında gelecek nesillerin yetiştirilmesinde önemli bir rol oynamıştır (Larson ve Holman, 1994). Cüceloğlu (2017) evliliği karşı cinsten iki farklı bireyin kendi özgün yaşamları çerçevesinde sosyolojik, ekonomik ve psikolojik boyutlarda bir araya gelmesi olarak tanımlamaktadır. Özgüven (2014) evliliği iki karşı cinsin ortak kararlar alarak hayatlarını birleştirdikleri ve belli ihtiyaçlarını karşıladıkları bir sözleşme olarak ifade etmiştir. Fowers (1993) ise evliliği bireyin mutluluğunu destekleyen ve gelişimini sağlayan bireyin başka bir benlikle kendi benliğini birleştirerek yeni bir bütün oluşturma süreci olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlardan hareketle evlilik modern kültürde artık öncelikli olarak çocuk yetiştirme odaklı bir toplumsal kurum olarak görülmemektedir (Champiri ve Dehghani, 2020). Evliliğin temel görevleri arasında ortak sorumluluk üstlenme, çatışmaları etkin çözme ve ailenin yeni üyelerine uyum sağlama yer almaktadır (Canel, 2007). Ayrıca evliliğin çocuk sahibi olma, psikolojik ve fiziksel sağlamlığı artırma ve ekonomik zorluklarla başa çıkmak gibi hem olumlu hem olumsuz etkileri bulunmaktadır (Waite ve Lehrer, 2003). Evlilik bireyin kişilik gelişimini, öznel mutluluğunu, zihinsel sağlığını ve yaşam doyumunu artırıp iş başarısını ve sosyal etkileşimlerini destekleyen güçlü bir sosyal destek kaynağıdır (Waite ve Lehrer, 2003; Glenn, 1991; Hatami, Habi ve Akbari, 2009). Evlilik aynı zamanda psikolojik ve fizyolojik hastalıklara karşı koruyucu bir rol oynar. Ancak evlilikteki işleyişin bozulması, stres hormonlarının artışı, bağışıklık ve endokrin sistemin zayıflaması, yaraların geç iyileşmesi, enfeksiyon hastalıkları, hipertansiyon ve kalp-damar hastalıkları gibi sağlık sorunlarına yol açabilir (Kiecolt-Glaser ve Newton, 2001). Benzer şekilde evliliklerinde "çok mutlu" olan bireylere kıyasla "çok mutlu olmayan" bireylerin daha kötü bir sağlık durumu ve daha yüksek ölüm riski taşıma olasılığı bulunmaktadır (Lawrence vd, 2019). Bunun yanı sıra evlilik kalitesi depresyonla yakından ilişkili olup düşük evlilik kalitesi özellikle kadınlarda depresif ruh halinin artışına neden olabilmektedir (Dehle ve Weiss, 1998).

Türkiye’de evlilik konusu ile farklı değişkenleri içeren araştırmalar yapılmıştır. Bilişsel çarpıtmalar ve algılanan problem çözme becerileri (Güven ve Sevim, 2007), evlilik doyumu (Batık ve Kalkan, 2017, Eskin, 2012; Çağ ve Yıldırım, 2013; Demirli ve Kendir, 2016), evlilik uyumu (Kalkan ve Ersanlı, 2008; Kışlak ve Çavuşoğlu, 2006; Soylu ve Kağnıcı, 2015), evlilik kalitesi (Çapraz ve Ünüsan, 2022; Kara, Balci ve Araz, 2022), psikolojik iyi oluş (Akdağ ve Çankaya, 2015), otantiklik (Togay ve Bilge, 2021), sosyal medya kullanımı (Kalaman ve Çelik, 2019), depresyon (Bilgen, 2020; Öz ve Tatar, 2020), çatışma çözme (Güney ve Demirli, 2021), bağlanma stilleri ve bilişsel esneklik (Toksöz ve Kolburan, 2018), cinsel doyum (Öztürk ve Arkar, 2014), benlik saygısı (Tıraşoğlu ve İpek, 2019), duygu düzenleme becerileri ve psikolojik sağlamlık (Fırat, 2021), psikolojik dayanıklılık ve olumsuz otomatik düşünceler (Tutuş ve Barut, 2021), fedakarlık (Tomar, Can ve Kölemen, 2023), erken dönem uyumsuz şemalar ve benlik farklılaşması (Tonbül ve Kocayörük, 2021), bağlanma boyutları (Malatyalı ve Sunal, 2020) gibi çeşitli değişkenlerle araştırmalar yürütülmüştür. Bu araştırmalara ek olarak evlilik beklentisi, evlilik değerleri, evlilik doyumu, evlilik tutumu, evlilikte yetkinlik ve evlilik hoşnutsuzluğu gibi farklı ölçeklerin geliştirilmesi ve uyarlanması araştırmaları gerçekleştirilmiştir (Cihan-Güngör ve Özbay, 2006; Canel, 2007; Çelik, 2013; Kalkan, Balci-Çelik ve Tekin-Çatal, 2017; Sosyal, Baş ve Aysan, 2016; Öz-Sosyal, Uz-Baş ve Aysan, 2016). Yurtdışında ise farklı değişkenlerle ve yöntemlerle yürütülen

çalışmalar bulunmakla beraber yeniden evlilikte evlilik doyumu (Vemer vd., 1989), evlilik memnuniyetinde cinsiyet farklılıkları (Jackson vd., 2014) ve evlilik ve ilişki eğitiminin çiftlerin iletişim becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi (Blanchard vd., 2009) meta-analiz araştırmalarına rastlanılmıştır. Manzoli vd. (2007) tarafından yürütülen meta-analiz çalışmasında, yaşlı bireylerde medeni durumun ölüm riskiyle ilişkili olduğu bulunmuş ve evli olmayan bireylerin, evli bireylere kıyasla önemli ölçüde daha yüksek ölüm riski taşıdığı bulunmuştur. Benzer şekilde Proulx, Helms ve Buehler (2007) evlilik kalitesinin bireylerin kişisel refahıyla pozitif ve anlamlı bir ilişki içinde olduğunu göstermiştir. Türkiye’de ise evlilikle ilgili alanyazın incelendiğinde evlilik doyumunun cinsiyet açısından Haylı, Durmuş ve Kış (2017) ve erken dönem uyum bozucu şemalar ve evlilik uyumu arasında ilişkilere yönelik (Özabacı ve Körük, 2018) meta-analiz çalışmalarına rastlanılmıştır. Bu araştırmada meta-analiz yönteminden farklı olarak evlilik ile ilgili WoS’ta yayımlanan Türkiye’deki araştırmaların, bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Bibliyometrik analiz, yayınlanan bilimsel makalelerden elde edilen verilere dayanarak araştırma alanlarının yapısını, özelliklerini ve düzenliliklerini inceleyen ve makaleler, yazarlar ve dergiler gibi kategorilere göre sınıflandırılabilen kapsamlı bir özet sunan bir araştırma yöntemidir (Ellegaard ve Wallin, 2015; Merigo ve Yang, 2017). Bibliyometrik analiz binlerce çalışmayı birlikte inceleyebilme, yazar, anahtar kelime ve atıf ilişkilerini ortaya koyabilme ve görsel haritalama tekniklerinden faydalanma gibi önemli avantajlara sahiptir (Zupic ve Cater, 2015). Dolayısıyla bibliyometrik analizler araştırmacıların bir konu hakkında genel bir bakış açısı kazanmasına, bilgi eksiklerini belirlemesine, yeni araştırma fikirleri geliştirmesine ve alana katkılarını net bir şekilde konumlandırmasına olanak tanımaktadır (Donthu vd., 2021). Son yıllarda Türkiye’de farklı disiplinlerde bibliyometrik analiz çalışmalarının sayısında artış gözlemlenmektedir. Duygusal zeka ve liderlik ilişkisi (Hotamışlı ve Efe, 2015), okul psikolojik danışmanlığı (Kozan, 2020), yeşil lojistik (Çavdar, 2021), işyeri şiddeti (Seyran, 2021), biyoetik (Kürklü, 2020) ve tarih eğitimi (Bozdoğan ve Sönmez, 2023) gibi çeşitli alanlarda bibliyometrik çalışmalar yürütülmüştür.

Araştırmanın amacı ve önemi

Bu araştırma 1982-2024 yılları arasında Türkiye’de yürütülmüş "evlilik" konusundaki çalışmaların Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan yayınlar üzerinden bibliyometrik yöntemle analiz edilmesini amaçlamaktadır. Türkiye’de evlilik üzerine çeşitli çalışmalar bulunmasına rağmen bu alandaki çalışmaları bibliyometrik bir yaklaşımla ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum, araştırmanın alanyazına özgün bir katkı sunması açısından önem taşımaktadır.

Araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, belirli bir disiplinin içeriksel ve coğrafi boşluklarını belirleme, alanyazının gelişim sürecini ortaya koyma ve gelecekteki çalışmalara yönelik öneriler geliştirme imkânı sunmaktadır (Gall, Nguyen ve Kutter, 2015). Bu bağlamda araştırma, Türkiye’deki evlilik konusundaki akademik çalışmaların zaman içindeki değişimini ve etkisini sistematik olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında evlilik alanındaki çalışmaların yıllar içindeki dağılımları, en fazla atıf yapılan dergiler, yazarlar, kurumlar ve araştırmaların, ortak yazarlık ve ortak atıf ağlarının kurumlar ve yazarlara göre dağılımı ve en sık kullanılan anahtar kelimelerin analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Bu analiz sayesinde evlilik alanyazındaki eğilimler ve boşluklar tespit edilerek, hem alana yönelik kuramsal bir bakış açısı

sunulması hem de gelecekte yürütülecek araştırmalara yön verecek öneriler sunulması amaçlanmaktadır.

Bu araştırmada WoS'ta 1982-2024 yılları arasında uluslararası dergilerde yayınlanan Türkiye kaynaklı "Evlilik" konusunda yayımlanmış çalışmaların bibliyometrik yöntem ile analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranacaktır:

1. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalar yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda en çok atıf alan dergiler hangileridir?
3. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda en çok atıf alan yazarlar hangileridir?
4. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda en çok atıf alan kurumlar hangileridir?
5. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda en çok atıf alan araştırmalar hangileridir?
6. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda ortak yazar analizi (kurumlara göre) nasıl bir dağılım göstermektedir?
7. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalarda ortak atıf analizi (yazarlara göre) nasıl bir dağılım göstermektedir?
8. Evlilik ile ilgili yayımlanmış araştırmalar kullanılan ortak anahtar kelimelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Yöntem

Bu çalışmada WoS kapsamındaki SSCI, SCI-expanded, ESCI ve AHCI indekslerinde taranan 1982-2024 yılları arasında evlilik konusundaki yayımlanmış Türkiye kaynaklı araştırmalar bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

Araştırma deseni

Bu çalışmada WoS veri tabanında evlilik ile ilgili 1982-2024 yılları arasında yer alan çalışmalar bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bibliyometrik analiz, bir yayının diğer yayınlarla bağlantısını inceleme ve çok sayıda araştırmayı derinlemesine analiz etme olanağı sağlayarak araştırmacıların ilgilendikleri konuyu konumlandırmalarına ve sınırlarını belirlemelerine, etkili çalışmalar, yazarlar, dergiler, kurumlar, ülkeler ve eğilimleri ortaya çıkarmalarına yardımcı olan etkili bir yöntemdir (Ferreira, 2018; Zupic ve Cater, 2015).

Verilerin toplanması

Verilerin toplanma aşamasında öncelikle evlilikle ilgili yürütülmüş araştırmalar incelenerek en sık kullanılan üç İngilizce anahtar kelime (marriage, marital, married) belirlenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında, Web of Science (WoS) veri tabanının "Topic" kısmında "marriage or marital or married" anahtar kelimeleri kullanılarak bir tarama gerçekleştirilmiştir. "Topic" seçeneği anahtar kelimelerin başlık, özet ve anahtar kelimelerde aranmasını sağlamaktadır. Daha sonra araştırmada bölge olarak Türkiye, zaman aralığı olarak 1982-2024 dönemi belirlenmiştir. Analiz için gerekli veriler WoS'tan 29 Ekim 2024 tarihinde alınmış olup, bu tarih ve öncesinde WoS'ta kayıtlı olan çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Tarama sonucunda yalnızca makaleler, erken görünüm makaleleri ve derleme makaleleri (n=4496) seçilmiş; konferans bildirileri ve kitap bölümleri gibi kriterlere uymayan Soylu, T. (2025). Evlilik ile ilgili Türkiye'de yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 16(1), 1657-1677.*
DOI. 10.51460/baebd.1600040

belgeler (n=60) hariç tutulmuştur. Sonuç olarak toplamda 4436 çalışma değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen veriler .txt formatında indirilmiştir.

Verilerin analizi

Sayfa | 1664

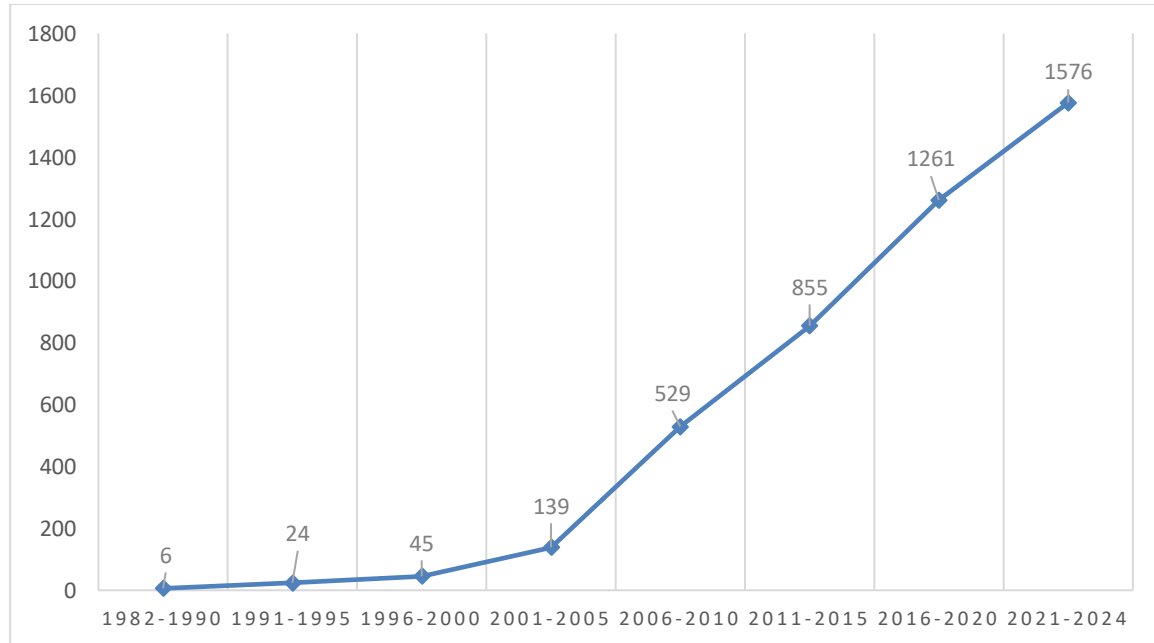
Elde edilen veriler doğrultusunda veri analizinde betimsel ve bibliyometrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Betimsel analiz aşamasında araştırmaların yıllara göre dağılımı incelenmiştir. Bibliyometrik analizler kapsamında atıf analizi (Citation analysis) yoluyla evlilikle ilgili en çok atıf alan dergiler, yazarlar, kurumlar ve araştırmalar belirlenmiştir. Ortak yazar analizi (Co-authorship analysis) çerçevesinde, evlilik ile ilgili çalışmalarda en fazla iş birliği yapan kurumlar incelenmiştir. Ortak atıf analizi (Co-citation analysis) ile evlilik ile ilgili çalışmalarda birlikte atıf alan araştırmacılar tespit edilmiştir. Anahtar kelime analizi kapsamında ise evlilik ile ilgili yayımlanan araştırmalarda yazarların kullandığı ortak anahtar kelimeler belirlenmiştir. Tüm bu analizler için Van ve Waltman (2010) tarafından geliştirilen VOSviewer yazılımının 1.6.20 versiyonu kullanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın betimsel ve bibliyometrik bulgularına yer verilmektedir.

Betimsel bulgular

“Evlilik” ile ilgili WoS bünyesinde yer alan Türkiye kaynaklı 1982-2024 yılları arasında gerçekleştirilen çalışmaların yıllara göre dağılımı Şekil 1’de yer almaktadır.

Şekil 1. Yıllara göre yayın dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde evlilik ile ilgili ilk çalışma, Oya Culpan ve Toni Marzotto tarafından 1982 yılında yayımlanan "Changing Attitudes toward Work and Marriage: Turkey in Transition" adlı araştırmadır. Araştırmalar incelendiğinde 1982-2000 döneminde yayınların benzer bir düzlemde yatay seyrettiği ancak 2001 yılından itibaren belirgin bir artış eğilimi gözlemlendiği görülmektedir. En yüksek yayın sayısına ise 2021-2024 döneminde ulaşılmıştır. Yıllar içinde nüfusun artışı ve buna bağlı olarak üniversite sayısının yükselmesi, akademisyen sayısındaki hızlı artış ve çeşitli yayın teşvikleri yayın sayısındaki artışın önemli etkenleri olarak değerlendirilmektedir.

Bibliyometrik bulgular

Bibliyometrik bulgular, en çok atıf alan dergiler, yazarlar, kurumlar ve araştırmaların yanı sıra ortak yazar, ortak atıf ve ortak anahtar kelime analizlerinin sonuçlarını içermektedir.

Tablo 1.
En çok atıf alan dergiler

Sıra	Dergi Adı	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
1.	International Journal of Social Psychiatry	6	856	7
2.	Asian Pacific Journal of Cancer Prevention	38	600	27
3.	Journal of Clinical Nursing	18	520	25
4.	Türk Psikiyatri Dergisi	35	514	87
5.	The Review of Economic Studies	3	470	9
6.	Sexuality and Disability	36	433	48
7.	Comprehensive Psychiatry	14	387	11
8.	Epilepsy & Behavior	19	348	13
9.	Plos One	14	334	25
10.	Anadolu Psikiyatri Dergisi	73	330	82
11.	The Journal of Sexual Medicine	12	323	19
12.	Türk Psikoloji Dergisi	25	316	53
13.	Nöropsikiyatri Arşivi	31	270	18
14.	The European Journal of Contraception and Reproductive Health Care	24	258	40
15.	Applied Psychology: Health and Well-Being	1	244	5
16.	Women's Studies International Forum	13	242	12
17.	Social Behavior and Personality	20	238	16
18.	Journal of Biosocial Science	14	227	56
19.	Perspectives in Psychiatric Care	30	223	31
20.	Sex Roles	5	220	14

Tablo 1 incelendiğinde evlilikle ilgili yayın yapan dergiler arasında en yüksek atıfın "International Journal of Social Psychiatry" dergisine ait olduğu ve bu derginin makale sayısının tablodaki diğer dergilerle kıyaslandığında birçoğundan daha az olmasına rağmen 856 atıf aldığı görülmektedir. Bu dergide en yüksek atıfı alan çalışma ise "Levels and Predictors of Anxiety,

Depression and Health Anxiety During COVID-19 Pandemic in Turkish Society: The Importance of Gender" (Özdin ve Bayrak Özdin, 2020) adlı makale de bulunmaktadır. Benzer şekilde, "The Review of Economic Studies," "Applied Psychology: Health and Well-Being" ve "Sex Roles" dergilerinin de diğer dergilerle karşılaştırıldığında sayıca az makale sayısına sahip olmalarına rağmen yüksek atıf sayılarına sahip olduğu görülmektedir. Tabloda en yüksek makale sayısına sahip olan "Anadolu Psikiyatri Dergisi" ise 330 atıf almıştır. Tabloda dikkat çeken bir diğer bulgu ise en yüksek atıf alan beş dergiden yalnızca birinin "Türk Psikiyatri Dergisi" Türkiye merkezli olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 2.

En çok atıf alan yazarlar

Sıra	Yazar	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
1.	Şükriye Bayrak Özdin	1	789	0
2.	Selçuk Özdin	1	789	0
3.	Emre Selçuk	10	430	162
4.	Jeremy Greenwood	1	354	5
5.	Ananth Seshadri	1	354	5
6.	Mustafa Yörükoğlu	1	354	5
7.	Richard B. Slatcher	5	340	108
8.	Cihangir Erem	5	324	72
9.	Anthony Ong	8	323	135
10.	Murat Topbaş	7	291	31
11.	Orhan Değer	4	276	31
12.	Remzi Kaygusuz	7	275	52
13.	Arif Hacıhasanoğlu	3	274	31
14.	Ahmet Polat	3	256	66
15.	Mehmet Top	7	253	37
16.	Oli Ahmed	1	244	15
17.	Tao Coll-Martín	1	244	15
18.	Kristina Eichel	1	244	15
19.	Maciej Karwowski	1	244	15
20.	Karolina Koszalkowska	1	244	15

Tablo 2 incelendiğinde evlilik konusundaki en yüksek atıf sayısına 789 atıfla Şükriye Bayrak Özdin ve Selçuk Özdin'in sahip olduğu görülmektedir. Bu iki araştırmacı, "Levels and Predictors of Anxiety, Depression and Health Anxiety During COVID-19 Pandemic in Turkish Society: The Importance of Gender" (Özdin ve Bayrak Özdin, 2020) başlıklı çalışmayı birlikte yürütmüşlerdir. Ayrıca araştırmacılar yalnızca bir makaleye sahip olmalarına rağmen en yüksek atıf sayısına ulaşmışlardır. Bu bulguya benzer şekilde tabloda dikkat çeken bir diğer husus bazı araştırmacıların tek bir makale ile yüksek atıf sayılarına ulaşmış olmalarıdır (Greenwood, Seshadri ve Yörükoğlu, 2005; Kowal vd., 2020). Tablodaki en fazla makale sayısına sahip olan Emre Selçuk'un 430 atıf aldığı görülmektedir. Ayrıca, yurt dışında görev yapan bazı araştırmacıların, Türkiye'deki araştırmacılarla ortak çalışmalar gerçekleştirmeleri sayesinde bu tabloda yer aldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 3.
En çok atıf alan kurumlar

Sıra	Kurum	Makale Sayısı	Atıf Sayısı	Bağlantı Gücü
1.	Hacettepe Üniversitesi	254	3317	332
2.	İstanbul Üniversitesi	224	2488	291
3.	Ankara Üniversitesi	165	1682	208
4.	Ege Üniversitesi	155	1624	138
5.	Dokuz Eylül Üniversitesi	111	1381	108
6.	Marmara Üniversitesi	109	1300	157
7.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	84	1279	88
8.	Ortadoğu Teknik Üniversitesi	39	1192	200
9.	Atatürk Üniversitesi	133	1118	190
10.	Gazi Üniversitesi	140	1087	193
11.	Akdeniz Üniversitesi	116	927	100
12.	Erciyes Üniversitesi	105	909	115
13.	Sabancı Üniversitesi	30	899	65
14.	Koç Üniversitesi	61	895	148
15.	Celal Bayar Üniversitesi	47	894	84
16.	Başkent Üniversitesi	86	844	162
17.	Adnan Menderes Üniversitesi	65	793	101
18.	Cumhuriyet Üniversitesi	59	788	68
19.	Karadeniz Teknik Üniversitesi	69	749	87
20.	Selçuk Üniversitesi	102	734	132

Tablo 3 incelendiğinde makale sayısına göre kurum sıralamasında ilk sırada Hacettepe Üniversitesi, ikinci sırada İstanbul Üniversitesi ve üçüncü sırada Ankara Üniversitesi yer almaktadır. Tabloda Hacettepe, İstanbul ve Ankara üniversitesinin en fazla makale çalışmalarını gerçekleştirmiş olmaları ile atıf sayısının yüksekliği arasında bir paralellik olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi tablodaki kurumlara kıyasla daha az sayıda makaleye sahip olmalarına rağmen yüksek atıf sayılarına ulaşmıştır.

Tablo 4.
En çok atıf alan araştırmalar

Sıra	Makale Adı	Atıf Sayısı	Yayınlandığı Dergi	Çeyrek Dilimi	Yayınlanma Yılı
1	Levels and predictors of anxiety, depression and health anxiety during COVID-19 pandemic in Turkish society: The importance of gender	789	International Journal of Social Psychiatry	Q2	2020
2	Engines of liberation	354	The Review of Economic Studies	Q1	2005
3	Who is the Most Stressed During the COVID-19	244	Applied	Q1	2020

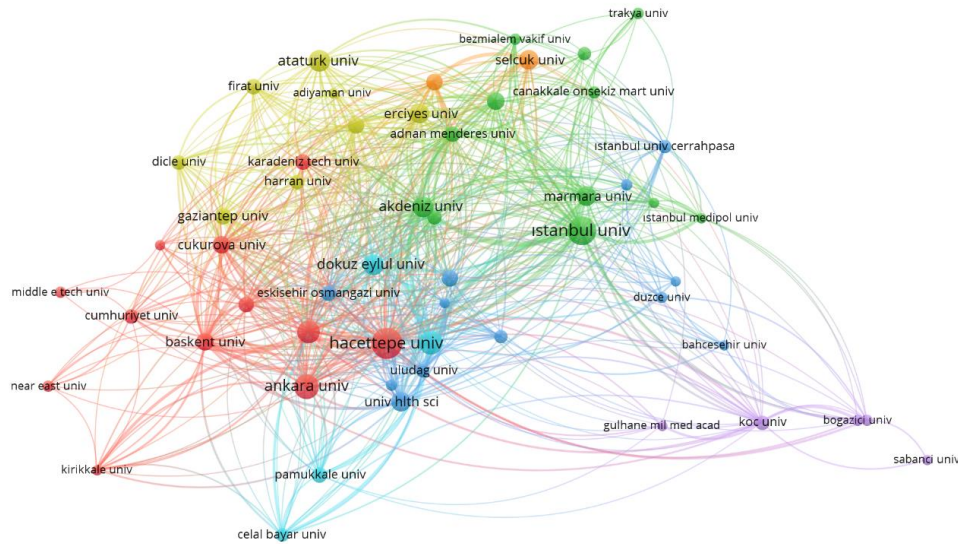

Pandemic? Data From 26 Countries and Areas

4	Job satisfaction in Britain: individual and job related factors	211	Psychology: Health and Well-Being	Q2	2006
5	Radiomics with artificial intelligence: a practical guide for beginners	207	Applied Economics	Q3	2019
6	Seroprevalence of hepatitis B and C virus infections and risk factors in Turkey: a fieldwork TURHEP study	202	Diagnostic and Interventional Radiology	Q1	2015
7	Factorial Structure, Validity, and Reliability of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support	197	Clinical Microbiology and Infection	Q4	1995
8	Relative contributions of childcare, spousal support, and organizational support in reducing work-family conflict for men and women: The case of Turkey	194	Türk Psikoloji Dergisi	Q1	2005
9	Prevalence and risk factors for female sexual dysfunction in Turkish women	192	Sex Roles	Q1	2006
10	The knowledge and attitudes of breast self-examination and mammography in a group of women in a rural area in western Turkey	189	Journal of Urology	Q2	2006
11	Inherited and acquired immunodeficiencies underlying tuberculosis in childhood	149	BMC Cancer	Q2	2015
12	Psychological, sociocultural, and marital adaptation of Turkish immigrant couples in Canada	146	Immunological Reviews	Q2	2002
13	Patient satisfaction with the quality of nursing care	143	International Journal of Psychology	Q2	2019
14	Genetic predisposition to fiber carcinogenesis causes a mesothelioma epidemic in Turkey	136	Nursing Open	Q1	2006
15	Age at onset versus family history and clinical outcomes in 1,665 international bipolar-I disorder patients	134	Cancer Research	Q1	2012
16	Long-term psychological outcome for non-treatment-seeking earthquake survivors in Turkey	128	World Psychiatry	Q3	2003
17	Comorbid conditions in obsessive-compulsive disorder	123	The Journal of Nervous and Mental Disease	Q1	2002
18	Prevalence of prehypertension and hypertension and associated risk factors among Turkish adults: Trabzon Hypertension Study	120	Comprehensive Psychiatry	Q1	2009
19	Gender differences in the prevalence of depression:: a survey in primary care	115	Journal of Public Health	Q1	1999
20	DOCK8 deficiency: Insights into pathophysiology, clinical features and management	111	Journal of Affective Disorders	Q1	2017

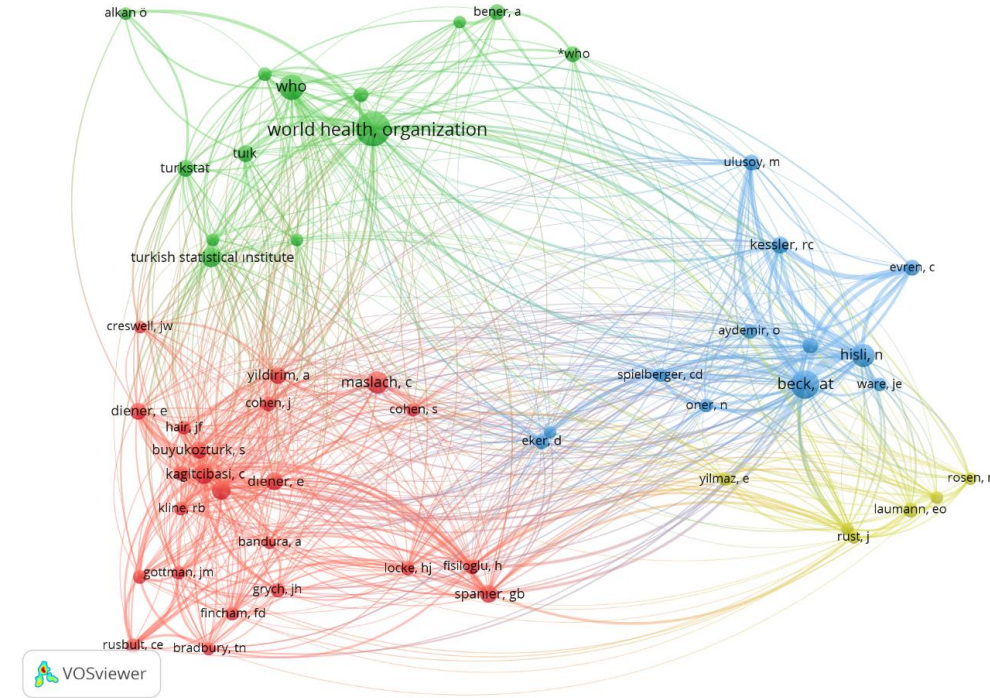

Tablo 4 incelendiğinde, "Levels and Predictors of Anxiety, Depression and Health Anxiety During COVID-19 Pandemic in Turkish Society: The Importance of Gender" (Özdin ve Bayrak Özdin, 2020) başlıklı çalışmanın 789 atıfla listenin ilk sırasında yer aldığı görülmektedir. Bu araştırma, COVID-19 pandemisi sırasında Türk toplumunda depresyon, anksiyete ve sağlık anksiyetesi düzeylerini belirlemeyi ve bu düzeyleri etkileyen faktörleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Listenin ikinci sırasında yer alan "Engines of Liberation" başlıklı çalışma 354 atıf alırken, üçüncü sıradaki "Who is the Most Stressed During the COVID-19 Pandemic? Data From 26 Countries and Areas" başlıklı çalışma 244 atıf almıştır. İlk üç sıradaki makalelerin ikisinin COVID-19 ile ilgili olması dikkat çekmektedir. Ayrıca, tabloda yer alan araştırmaların büyük çoğunluğunun Q1 ve Q2 çeyrek dilimindeki dergilerde yayımlandığı görülmektedir.

Şekil 2. Ortak yazar analizi (kurum)

Şekil 2’de yer alan kurum iş birliği analizine ilişkin ağ haritası incelendiğinde en az 30 makaleye 55 kurumun iş birliği ilişkilerinin yedi farklı renkle kümelendiği görülmektedir. Bu eşik değeri, analizde belirli bir yayın sayısının altındaki kurumların dışarıda bırakılarak iş birliği yapılarının daha belirgin ve anlamlı bir şekilde ortaya konulmasını sağlamak amacıyla belirlenmiştir. Şekilde aynı renkte bulunan kurumlar arasındaki güçlü iş birliği dikkat çekmektedir. Ağ haritasında, en yüksek bağlantı gücüne sahip ve ağın merkezinde konumlanan kurumun İstanbul Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir. İstanbul Üniversitesi’ni sırasıyla Hacettepe Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi takip etmektedir. Ayrıca şekil üzerinde yapılan incelemelerde kırmızı kümede yer alan üniversitelerin ağırlıklı olarak Anadolu Bölgesi’nde sarı kümede yer alan üniversitelerin ise Doğu Anadolu Bölgesi’nde bulunduğu görülmüştür.

Şekil 3. Ortak atıf analizi (yazar)

Şekil 3 incelendiğinde, en az 50 atıf almış 54 yazarın yer aldığı ve dört farklı renkle temsil edilen bir ağ yapısı gözlemlenmektedir. Bu eşik değeri, analizde belirli bir atıf sayısının altındaki yazarların dışarıda bırakılarak, atıf ve iş birliği ilişkilerinin daha belirgin hale getirilmesi amacıyla belirlenmiştir. Kümeler, yazarlar arasındaki atıf ve iş birliği ilişkilerini yansıtmaktadır. Ağın en yoğun kümesi kırmızı, en az yoğun olanı ise sarı kümedir. Kırmızı küme, yazarlar arasındaki güçlü etkileşimleri ve ağdaki merkezi rolü temsil ederken, sarı küme daha az bağlantılı bir yapıya sahip olup daha küçük bir topluluğu ifade etmektedir. Mavi kümede Aaron T. Beck ve Nesrin Hisli gibi isimler yer almakta olup, bu küme psikoloji veya psikometrik çalışmalara odaklanmaktadır. Ayrıca yüksek atıf sayıları bu yazarların alandaki tanınırlılığını vurgulamaktadır. Yeşil kümede World Health Organization 365, mavi kümede Aaron T. Beck 244, sarı kümede Edward O. Laumann 64, kırmızı kümede Cristina Maslach 155 atıfla dikkat çekmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de gerçekleştirilen ve Web of Science (WoS) veritabanında yayımlanan evlilikle ilgili uluslararası bilimsel çalışmaların bibliyometrik yöntemle incelenmesi ve elde edilen sonuçların kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesidir. Çalışmada evlilikle ilgili yayınların yıllara göre dağılımı, en fazla atıf alan dergiler, araştırmacılar, kurumlar ve araştırmalar belirlenmiş ve ortak

Soylu, T. (2025). Evlilik ile ilgili Türkiye’de yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(1), 1657-1677.

DOI. 10.51460/baebd.1600040

yazarlık analizleriyle kurumlar arası iş birlikleri ve ortak atıf alan yazarlar arasındaki araştırma ağları ortaya konulmuştur. Ortak kelime analizinde ise evlilikle ilgili araştırmalarda sıkça kullanılan anahtar kelimeler tespit edilmiştir. Bu çalışma Türkiye merkezli evlilik üzerine yapılan araştırmaların kronolojik gelişimi, disiplinler arası etkileşimleri ve araştırma eğilimleri hakkında kapsamlı bir anlayış sağlamayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulguların gelecekteki evlilik çalışmaları için yol gösterici olması beklenmektedir.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde evlilikle ilgili yayın sayısı özellikle 2001 yılından itibaren belirgin bir artış eğilimi göstermektedir. Bu artışın 2021-2024 döneminde zirveye ulaştığı görülmektedir. Bu durum, akademik üretkenliği etkileyen bir dizi yapısal ve sosyo-kültürel faktörle ilişkilendirilebilir. Bilimsel bilgi üretiminin dijitalleşmesi ve açık erişim platformlarının yaygınlaşması, nüfus artışı ve buna bağlı olarak Türkiye'de özellikle 2000'li yıllarda üniversite ve akademisyen sayısındaki önemli artış akademik araştırmalara erişim imkânlarının artmasına ve yayın sayılarındaki yükselişe yol açmıştır. Bu artış, Türkiye'deki akademik yayın politikalarının uluslararasılaşması ve akademik performans değerlendirmelerinde uluslararası yayınlara verilen önemin artmasıyla da paralellik göstermektedir (Çetinsaya, 2014). Diğer taraftan akademik yayın teşvikleri, araştırma fonlarının genişletilmesi ve uluslararası indekslerde yer alma hedefi, araştırmacıları bilimsel yayın üretimine yönlendirmiş olabilir. Ayrıca son yıllarda Türkiye'de boşanma oranlarının yükselmesi (Karahan, 2022) evlilik araştırmalarına yönelik akademik ilginin artışında önemli bir rol oynamıştır. Son olarak 2020 ve sonrasında COVID-19 pandemisinin evlilik dinamikleri üzerindeki etkileri bu alana yönelik ilginin artmasına neden olmuş olabilir.

Araştırmanın bulgularına göre en fazla atıf alan dergiler de özellikle International Journal of Social Psychiatry gibi daha az sayıda makale yayımlayan ancak yüksek atıf alan dergiler, yayımladıkları çalışmaların akademik alanyazındaki etkisini ve görünürlüğünü artıran bir unsur olarak göze çarpmaktadır. Bu bulgu, dergi sayılarının ve atıf oranlarının, dergilerin akademik etki düzeyini belirlemede tek başına yeterli bir ölçüt olmadığını göstermektedir. Örneğin, Özdin ve Bayrak Özdin'in (2020) COVID-19 pandemisi sırasında toplumsal cinsiyetin kaygı ve depresyon üzerindeki önemini vurgulayan çalışması, bu bağlamda hem güncel hem de toplumsal açıdan anlamlı bir konuyu ele alarak yüksek atıf almayı başarmıştır. Benzer şekilde The Review of Economic Studies, Applied Psychology: Health and Well-Being ve Sex Roles gibi dergilerin az sayıda makaleleriyle yüksek düzeyde atıf almaları, atıf sayısının yalnızca makale sayısı ile ölçülemeyeceğini göstermektedir atıf sayısının salt makale sayısı ile ölçülemeyeceğini göstermektedir. Bu bulgu, uluslararası platformlarda yüksek kaliteli yayınların, makale sayısından bağımsız olarak daha geniş bir akademik kitleye ulaşabileceğini ortaya koymaktadır. Türkiye merkezli dergiler arasında ise en yüksek atıf alanın Türk Psikiyatri Dergisi olması derginin uluslararası iş birlikleri ve yayımlanan araştırmaların kalitesinden kaynaklanmış olabilir. Öte yandan, Anadolu Psikiyatri Dergisi gibi daha fazla makale yayımlayan ancak düşük atıf oranlarına sahip dergiler açısından makale sayısının tek başına bir kalite ölçütü olamayacağını ve nitelikli bir araştırmanın önemini vurgulamaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre en çok atıf alan yazarlar olan Özdin ve Bayrak Özdin (2020) COVID-19 üzerine çalışması, tek bir makale ile yüksek atıf alarak çalışmanın özgünlük ve toplumsal bağlamın önemini vurgulamaktadır. Greenwood vd., (2005) ve Kowal vd., (2020) birer makaleyle yüksek atıf alması, nitelikli araştırmaların akademik görünürlüğü artırmadaki önemini ortaya

koymaktadır. Ayrıca listede yer alan yabancı yazarlar ile ortak yapılan uluslararası ortak çalışmaların Türkiye merkezli araştırmaların tanınırlığını artırdığı görülmektedir. Sonuç olarak akademik etkinin artırılması için nitelikli çalışmalar ve uluslararası iş birlikleri önem taşımaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre kurumların makale ve atıf sıralamaları, akademik etkiyi belirlemede nicelik ve niteliğin bir arada değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Hacettepe, İstanbul ve Ankara Üniversitesi'nin en fazla makale yayımlayan kurumlar olması ve buna paralel olarak yüksek atıf sayısına ulaştıkları düşünülmektedir. Bu kurumların yüksek performansı, sahip oldukları akademik kaynaklar, araştırma altyapıları, uluslararası iş birliği ağları ve kurumsal desteklerle ilişkilendirilebilir. Ancak Ortadoğu Teknik Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi gibi kurumların daha az sayıda makale ile yüksek atıf oranları elde etmesi, bu kurumların araştırmalarının daha prestijli dergilerde yayımlanmış olabileceğini veya çalışmalarının uluslararası düzeyde daha geniş bir tanınırlığa sahip olarak atıf alma olasılıklarını yükselttiğini düşündürülebilir.

Araştırmanın bulgularına göre en çok atıf alan araştırmaların genellikle güncel ve nitelikli dergilerde yayımlanan araştırmalar olduğunu göstermektedir. Özdin ve Bayrak Özdin'in (2020) COVID-19 pandemisi sırasında Türk toplumundaki psikolojik etkileri inceleyen çalışması, toplumsal bağlamdaki güncelliği ve özgün yaklaşımıyla 789 atıf alarak listenin ilk sırasında yer almaktadır. Bu araştırmanın atıf sayısının yüksekliği, pandeminin ilk dönemlerinde yapılmış olması ve metodolojik açıdan güçlü olması gibi faktörlerle açıklanabilir. Benzer şekilde COVID-19 pandemisini konu alan diğer çalışmaların da yüksek atıf oranlarına ulaşması, küresel ölçekte ilgi çeken konuların akademik görünürlüğü artırmadaki önemini vurgulamaktadır. Ayrıca tablodaki makalelerin çoğunun Q1 ve Q2 çeyrek dilimindeki dergilerde yayımlanması, dergi kalitesinin atıf oranları üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, kaliteli dergilerde yayımlanan araştırmaların daha geniş bir akademik kitleye ulaştığını ve daha fazla etki yarattığını göstermektedir. Sonuç olarak, akademik etkinin artırılmasında çalışmanın özgünlüğü ve güncelliğinin yanı sıra yayımlandığı derginin niteliği de önemli bir rol oynamaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre kurumlar arasındaki iş birliği haritası, coğrafi yakınlığın akademik iş birliği üzerindeki etkisini açıkça göstermektedir. Yakın konumdaki üniversiteler arasındaki iş birliği, bölgesel sorunlara yönelik ortak araştırmaların yürütülmesi ve araştırmacıların fiziksel olarak daha kolay bir araya gelmesiyle açıklanabilir. İstanbul Üniversitesi'nin ağın merkezindeki konumu ve yüksek bağlantı gücü, bu kurumun iş birliklerinde merkezi bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Hacettepe ve Ankara Üniversiteleri ise bu merkezi role yakın güçlü bağlantılar sergilemektedir. Ayrıca bölgesel kümelenme Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerindeki üniversiteler arasında coğrafi yakınlığın iş birliklerini kolaylaştırdığını göstermektedir. Bu durum, coğrafi yakınlığın akademik iş birliği üzerindeki etkisini vurgulamakta ve bölgesel etkileşimlerin önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Araştırmanın bulgularına göre yazar iş birliği ağındaki kümeler, yazarlar arasındaki akademik ilişkileri ve alanyazına katkılarını yansıtmaktadır. Kırmızı küme, yazarlar arasındaki güçlü bağlantıları temsil ederken, daha az yoğun sarı küme sınırlı etkileşimlere işaret etmektedir. Aaron T. Beck ve Nesrin Hisli gibi isimlerin yer aldığı mavi küme, psikoloji ve psikometriye yönelik önemli katkılarıyla

öne çıkmaktadır. Atıf ve iş birliği ilişkileri, yazarların alanlarındaki merkezî rollerini ve akademik görünürlüklerini vurgulamaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre anahtar kelimelerde araştırmaların büyük ölçüde Türkiye bağlamına odaklandığını ve depresyon, anksiyete, yaşam kalitesi ve evlilik gibi temel psikolojik ve sosyal konuları ele aldığını göstermektedir. 'Turkey' kelimesinin en sık kullanılan anahtar kelime olması araştırmaların Türkiye'yi vurguladığını ortaya koymaktadır. Küme yapıları disiplinler arası bir yaklaşımın benimsenmiş olduğunu ve farklı konular arasındaki ilişkilerin güçlü bir şekilde kurulduğunu göstermektedir. Kırmızı küme, kadın sağlığı ve aile içi şiddetle ilgili çalışmaları; yeşil küme, aile ilişkileri ve evlilikle ilgili araştırmaları; mavi küme, güvenilirlik ve geçerlilik analizlerini temsil etmektedir. Ayrıca pandemi ve ruh sağlığına ilişkin yoğun bağlantılar, COVID-19'un psikolojik etkilerinin geniş bir araştırma alanına yayıldığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, araştırmaların birden fazla disiplini içeren ve birbirini tamamlayan bir yapıda ilerlediğini göstermektedir.

Sınırlılıklar ve öneriler

Bu araştırmada Türkiye'de evlilik ile ilgili yapılan WoS'ta taranan uluslararası yayınların bibliyometrik analizi üzerine odaklanılmıştır. Ancak araştırma bazı sınırlılıkları beraberinde getirmiştir. Araştırmanın yalnızca Web of Science veri tabanındaki ve 29.10.2024 tarihine kadar yayımlanan araştırmalarla sınırlı olması çalışmanın kapsamını daraltmaktadır. Scopus, PubMed ve diğer uluslararası veri tabanlarının yanı sıra ulusal veri tabanlarında yer alan araştırmaların dahil edilmemesi elde edilen bulguların alanyazını temsil etmesini sınırlandırmaktadır. Gelecekte yapılacak araştırmaların daha geniş bir veri tabanı kapsamına yer vermesi daha kapsamlı sonuçlar elde edilmesine olanak sağlayabilir. Bunun yanı sıra bu araştırmada yalnızca bibliyometrik yöntemler kullanılmıştır. Bu durum bulguların teorik ve metodolojik açıdan daha derinlemesine incelenmesini sınırlamaktadır. Bu sebeple bibliyometrik bulguların daha kapsamlı bir şekilde anlaşılabilmesi için nitel analizlerle desteklenmesi önemlidir. Özellikle yüksek atıf alan çalışmaların teorik ve metodolojik çerçevelerinin detaylı bir şekilde analiz edilmesi alanyazınına ve gelecekte yürütülecek araştırmalara önemli katkılar sunabilir. Bunun yanı sıra ulusal ve uluslararası düzeyde akademik iş birliği ağlarının güçlendirilmesi ve çok disiplinli araştırmaları teşvik edecek çalışmaların artırılması araştırmaların hem kalitesini hem de etki alanını genişletebilir.

Kaynakça

- Akdağ, F. G., ve Çankaya, Z. C. (2015). Evli bireylerde psikolojik iyi oluşun yordanması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(3).
- Batık, M. V., ve Kalkan, M. (2017). Evlilikte algılanan sorun çözme becerileri ve evlilik doyumu. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6*(5), 2630-2646.
- Bilgen, Ö. (2020). Evlilik uyumunun gebeliğin son üç ayında yaşanan depresyona etkisi. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi, 2*(2), 138-153.
- Blanchard, V. L., Hawkins, A. J., Baldwin, S. A., and Fawcett, E. B. (2009). Investigating the effects of marriage and relationship education on couples' communication skills: a meta-analytic study. *Journal of family psychology, 23*(2), 203.
- Bozdoğan, K., ve Sönmez, Ö. F. (2023). Tarih eğitimi üzerine yapılan eğitim araştırmaları makalelerinin bibliyometrik analizi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi, 12*(1), 16-28.
- Canel, A.N. (2007). *Ailede Problem Çözme, Evlilik Doyumu Ve Örnek Bir Grup Çalışmasının Sınanması*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Cihan-Güngör, H. ve Özbay, Y. (2006). Evlilikte Yetkinlik Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 3*(29), 79-93.
- Culpan, O., and Marzotto, T. (1982). Changing attitudes toward work and marriage: Turkey in transition. *Signs: Journal of Women in Culture and Society, 8*(2), 337-351.
- Cüceloğlu, D. (2017). *Evlenmeden Önce*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çağ, P., ve Yıldırım, İ. (2013). Evlilik Doyumunu Yordayan İlişkisel ve Kişisel Değişkenler. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 4*(39).
- Çapraz, S., ve Ünüsan, N. (2022). Konya ilindeki Bireylerin Evlilik Kalitesinin Sosyo-Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi. *KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3*(2), 52-70.
- Çavdar, E. (2021). Yeşil Lojistik: WoS verilerine dayalı bibliyometrik bir analiz (2000-2021). *Econder International Academic Journal, 5*(2), 359-374.
- Çelik, E. (2013). Evlilik hoşnutsuzluğu ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies, 8*(12), 260-272. <http://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5663>
- Çetinsaya, G. (2014). Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası. Eskişehir: Yükseköğretim Kurulu.
- Dehghani Champiri, F., and Dehghani, A. (2020). Predicting sexual satisfaction in Iranian women by marital satisfaction components. *Sexual and Relationship Therapy, 38*(1), 37-51.
- Dehle, C., and Weiss, R. (1998). Sex Differences in Prospective Associations between Marital Quality and Depressed Mood. *Journal of Marriage and Family, 60*, 1002-1011. <https://doi.org/10.2307/353641>.
- Demirli, C., ve Kendir, M. (2016). Evlilik doyumu üzerinde anne baba tutumunun etkisinin incelenmesi. *Education Sciences, 11*(3), 96-113.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., and Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of business research, 133*, 285-296.
- Ellegaard, O., and Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact?. *Scientometrics, 105*, 1809-1831.
- Eskin, M. (2012). Evlilik terapisi için başvuran çiftlerin evlilik doyumu ve evlilik terapisiyle hakkındaki görüşleriyle ilişkili etmenler. *Klinik Psikiyatri, 15*(1), 226-237.
- Fırat, B. (2021). Evli Bireylerin Duygu Düzenleme Becerileri ve Psikolojik Sağlamlık Düzeyleri ile Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akademik Platform Eğitim Ve Değişim Dergisi, 4*(1), 111-130.
- Fowers, B. J. (1993). Psychology as public philosophy: An illustration of the moral dimension of psychology with marital research. *Journal of Theoretical and Philosophical Psychology, 13*(2), 124.
- Gall, M., Nguyen, K. H., and Cutter, S. L. (2015). Integrated research on disaster risk: Is it really integrated?. *International journal of disaster risk reduction, 12*, 255-267.

Glenn, N. D. (1991). The recent trend in marital success in the United States. *Journal of Marriage and the Family*, 261-270.

Greenwood, J., Seshadri, A., and Yorukoglu, M. (2005). Engines of liberation. *The Review of economic studies*, 72(1), 109-133.

Güney, Z., ve Demirli, C. (2021). Uzun Süredir Evli Olan Bireylerin Çatışma Çözüm Stilleri ile Empatik Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi*, 4(2), 245-265.

Güven, N. ve Sevim, S. A. (2007). İlişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmalar ve algılanan problem çözme becerilerinin evlilik doyumunu yordama gücü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(28), 49-61.

Hatami, H., Habi, M. B., and Akbari, A. (2009). Assessing the impact of religiosity on marital satisfaction. *J Military Psychology*, 1(1), 13-22.

Haylı, R. G., Durmuş, E., ve Kış, A. (2017). Investigating the marital satisfaction in terms of gender: A meta-analysis study Evlilik doyumunun cinsiyet açısından incelenmesi: Bir meta-analiz çalışması. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 3328-3342.

Hotamışlı, M., ve Efe, D. (2015). Duygusal zekâ ve liderlik ilişkisi bağlamındaki çalışmaların bibliyometrik analiz ile incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(1), 101-121.

Jackson, J. B.,c Miller, R. B., Oka, M., and Henry, R. G. (2014). Gender differences in marital satisfaction: A meta-analysis. *Journal of marriage and family*, 76(1), 105-129.

Kalaman, S., ve Çelik, F. (2019). Türkiye'deki evli bireylerin sosyal medya kullanımlarının evlilikleri üzerine etkisi: nitel bir araştırma. *OPUS International Journal of Society Researches*, 13(19), 424-453.

Kalkan, M., ve Ersanlı, E. (2008). Bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı evlilik ilişkisini geliştirme programının evli bireylerin evlilik uyumuna etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(3), 963-986.

Kalkan, M., Balci-Çelik, S., ve Tekin-Çatal, M. (2017). Evlilik Değerleri Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlama çalışması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies (Elektronik)*. 12(18), 621-636. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12015>

Kara, N., Balci, B. B., ve Araz, A. (2022). Evlilik Kalitesi, Doyumu ve Uyum Üzerine Çiftlerle Yapılan Boylamsal Çalışmaların Sistematiik Derlemesi. *Türk Psikoloji Yazilari*, 25(50), 56-94.

Karahan, A. S. (2022). Boşanma sürecinde psikolojik müdahaleler üzerine bir derleme. *AYNA Klinik Psikoloji Dergisi*, 9(1), 88-111.

Kışlak, Ş. T., ve Çavuşoğlu, P. Ş. (2006). Evlilik uyumu, bağlanma biçimleri, yüklemeler ve benlik saygısı arasındaki ilişkiler. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 9(9), 61-68.

Kiecolt-Glaser, J. K., and Newton, T. L. (2001). Marriage and health: his and hers. *Psychological bulletin*, 127(4), 472.

Kowal, M., Coll-Martín, T., Ikizer, G., Rasmussen, J., Eichel, K., Studzińska, A., ... and Ahmed, O. (2020). Who is the most stressed during the COVID-19 pandemic? Data from 26 countries and areas. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 12(4), 946-966.

Kozan, H. İ. Ö. (2020). Okul Psikolojik Danışmanlığı İle İlgili Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi: 1980-2019. *Okul Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 3(1), 1-28.

Kürklü, S. (2020). Biyoetik Konusunda Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analizi; WOS Örneği. *Türkiye Biyoetik Dergisi*, 6(3), 87-99.

Larson, J. H. and Holman, T. B. (1994). Premarital predictors of marital quality and stability. *Family Relations*, 228-237.

Lawrence, E. M., Rogers, R. G., Zajacova, A., and Wadsworth, T. (2019). Marital happiness, marital status, health, and longevity. *Journal of Happiness Studies*, 20(5), 1539-1561.

Malatyalı, M. K., ve Sunal, A. B. (2020). Evli çiftlerde bağlanma boyutları ile evlilik doyumu arasındaki ilişkide evlilik gücünün aracı rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, 35(85), 65-78.

Manzoli, L., Villari, P., Pirone, G. M., and Boccia, A. (2007). Marital status and mortality in the elderly: a systematic review and meta-analysis. *Social science and medicine*, 64(1), 77-94.

Merigo, J. M., and Yang, J. B. (2017). A bibliometric analysis of operations research and management science. *Omega*, 73, 37-48.

Soylu, T. (2025). Evlilik ile ilgili Türkiye'de yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(1), 1657-1677.

DOI. 10.51460/baebd.1600040

- Öz, T., ve Tatar, A. (2020). Evlilik Doyumu İle Depresyon, Mutluluk ve Psikolojik İyi Oluş Arası İlişkide Evlilik Süresinin Aracı Rolü. *Humanistic Perspective*, 2(1), 18-31.
- Özabacı, N., ve Körük, S. (2018). Erken dönem uyum bozucu şemalar ve evlilik uyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi: Bir meta-analiz. 20. *Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, Samsun*.
- Özdin, S., and Bayrak Özdin, Ş. (2020). Levels and predictors of anxiety, depression and health anxiety during COVID-19 pandemic in Turkish society: The importance of gender. *International journal of social psychiatry*, 66(5), 504-511.
- Özgüven, İ.E. (2014). *Evlilik ve Aile Terapisi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Öz-Soysal, F.S., Uz-Baş, A. ve Aysan, F. (2016). Evlilik Tutumu Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1951-1964.
- Öztürk, C. Ş., ve Arkar, H. (2014). Evli çiftlerde evlilik uyumu ve cinsel doyum arasındaki ilişkiler. *Literatür ve Sempozyum*, 1(3), 16-24.
- Proulx, C. M., Helms, H. M., and Buehler, C. (2007). Marital quality and personal well-being: A meta-analysis. *Journal of Marriage and family*, 69(3), 576-593.
- Seyran, F. (2021). İşyeri şiddeti çalışmalarının bibliyometrik analizi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(36), 2868-2889.
- Soylu, Y., ve Kağnıcı, D. Y. (2015). Evlilik uyumunun empatik eğilim, iletişim ve çatışma çözme stillerine göre yordanması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(43), 44-54.
- Soysal, F. Ö., Baş, A. U., ve Aysan, F. (2016). Evlilik beklentisi ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1).
- Tıraşoğlu, S. E. Ö., ve İpek, M. (2019). Evli bireylerde evlilik uyumu ve benlik algısı arasındaki ilişki. *Aydın Sağlık Dergisi*, 5(1), 69-92.
- Togay, A., ve Bilge, F. (2021). Evli bireyler ve otantiklik. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(46), 817-830.
- Toksöz, İ., ve Kolburan, Ş. G. (2018). Evli bireylerde bağlanma stiller ve bilişsel esnekliğin ilişki doyumuna etkisi. *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi*, 4(2), 17-34.
- Tomar, İ. H., Can, G., ve Kölemen, A. N. (2023). Uzak Mesafe Evlilik İlişkilerinde Fedakârlığın Evlilik Doyumu Üzerindeki Dyadic Etkisi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 13(2), 389-411.
- Tönbül, Ö., ve Kocayörük, E. (2021). Evli Bireylerin Erken Dönem Uyumsuz Şemaları ve Benlik Farklılaşma Düzeylerinin Evlilik İlişkisi İnançlarını Yordaması. *Aile Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 4(2), 1-26.
- Tutuş, H., ve Barut, Y. (2021). Evli bireylerde psikolojik dayanıklılık, olumsuz otomatik düşünceler ve evlilik doyumunu ilişkisi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 91-101.
- Van Eck, N., and Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538.
- Vemer, E., Coleman, M., Ganong, L. H., and Cooper, H. (1989). Marital satisfaction in remarriage: A meta-analysis. *Journal of Marriage and the Family*, 713-725.
- Waite, L. J., and Lehrer, E. L. (2003). The benefits from marriage and religion in the United States: A comparative analysis. *Population and development review*, 29(2), 255-275.
- Yıldırım, İ. (1993). Evli bireylerin uyum düzeni. 3P *Psikiyatri, Psikoloji, Psikofarmakoloji Dergisi*, 1, (3), 249-257.
- Zupic, I. and Cater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. doi:10.1177/1094428114562629